

VIER MILJOEN STAPPEN

van Maastricht tot ...

Rob van den
HOVE

Boekenplan

Deze uitgave is gedrukt op FSC-papier en vervaardigd door een gecertificeerde leverancier. Dit papier is gemaakt van minimaal 70% pulp (hout) afkomstig uit FSC-gecertificeerde bossen. De overige pulp bestaat uit gerecycled materiaal en/of hout uit FSC-gecontroleerde bronnen.

ISBN 97890 8666 302 6
Nur 720, 600

© 2013 Rob van den Hove
Uitgeverij Boekenplan, Maastricht
www.boekenplan.nl
www.booxstore.nl

Ontwerp omslag en eindredactie: Uitgeverij Boekenplan

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor het overnemen van gedeelten uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Pelgrim

Buiten is het nog donker. De straat ligt er nat en verlaten bij en een frisse wind trekt stevig aan de kale takken van de paar bomen in de straat. Oostenwind inmiddels schat ik in. Het is in ieder geval droog nu. Hier en daar liggen nog de plassen van de zware onweersbui waardoor ik vannacht gewekt werd, en overal op straat afgewaaid takjes; het heeft blijkbaar harder gewaaid dan ik vermoedde.

Even houd ik in. Voor een onverwachte toeschouwer moet het lijken alsof ik twijfel over de te nemen route, maar ik twijfel niet. Ik weet welke kant ik op moet. Linksaf, in de richting van de Maas, daarna naar Visé, Luik en uiteindelijk, als alles meezit, naar de Westkust van Spanje. Ik ga naar Santiago de Compostella. Te voet. Ik heb het alleen degenen verteld die per se moeten weten dat ik weg ben. Verder heb ik geen zin in vragen. Ik wil me niet hoeven verantwoorden voor zoiets als een pelgrimstocht naar het graf van een of andere apostel. In Spanje nota bene. Op zoek naar ... naar wat eigenlijk? Inspiratie? Zingeving? Genade? Op zoek naar een gevoel van vrijheid misschien, zelfs al is het maar voor even? Wat hoop ik? Dat dit het scharnierpunt wordt tussen toen en ooit? Ik begrijp het zelf niet, maar ik ga. Zoveel is zeker.

Na een onrustige nacht, een korte douche en een snel ontbijt ben ik vertrokken. Er was niemand om me uit te zwaaien en ik had niet anders gewild. Sommige dingen moet je alleen doen. De rugzak op mijn rug, muts op mijn hoofd – het leek me koud vandaag – naar buiten, deur op slot en weg. Zo eenvoudig kan het dus zijn.

Nog eenmaal kijk ik om nu, haal eens diep adem en ga op weg. Ik loop. Alleen. Naar Santiago. Naar het graf van Sint Jacobus. Elke reis begint met de eerste stap en die eerste stap is net gezet. Vanaf nu ben ik dus pelgrim. Het is niet

eerst even de straat uitlopen of de stad, het is niet eerst een kilometertje of wat lopen om er een beetje in te komen, nee, vertrekken is pelgrim zijn. Ik ben niet aan het wandelen, ik ben aan het pelgrimeren. Mijn handen tintelen.

De straat uit, de hoek om, nog een hoek om, nu naar links, de Maas volgen, beetje versnellen. Ik groet met een groot gebaar de schipper van een binnenvaartschip dat me op de snelle stroom tegemoet vaart richting Rotterdam. Hij groet afgemeten terug. Ziet hij wel wat ik ben?

Op de kade kom ik een oude bekende tegen. Negeren gaat niet. Wat doet die hier zo vroeg?

“Goedemorgen kerel. Vakantie?” roept hij van een afstandje.

“Santiago!”

“Te voet?”

“Ja.”

“Helemaal vanaf hier?”

“Ja, helemaal vanaf hier”, antwoord ik zonder halt te houden.

Vanaf nu wil ik lopen, niet kletsen.

“Alleen?”

Hij stopt wel met lopen. Ik niet.

“Ja. Alleen.”

“Dat meen je niet!”

“Toch wel”, roep ik nog over mijn schouder.

“Nou ... succes.”

Ik loop de stad uit richting Belgische grens. Het verleden ligt stil achter me, ik kan ervan weglopen. De hond is dood, de zaak verloren, de vrouw weg en het huis verkocht. Het kan verkeren. Prima moment om te lopen. Tussen mij en Santiago ruim tweeëneuhalf duizend kilometer, letterlijk miljoenen stappen, zo’n honderd dagen te gaan. Als alles meezit.

De lucht is dreigend grijs, het licht krijgt nog niet echt vat op de dag, ofschoon de zon toch langzaam boven de horizon zou moeten staan ondertussen. Ik voel een aangename spanning in mijn lijf. Het is geen gevoel dat me doet terugdeinzen of twijfelen, het is geen angst. Integendeel: het is het soort spanning dat naar voren duwt. Het is een fysiek waarneembare nieuwsgierigheid. Zin. Zin in iedere stap, in iedere meter, in ieder uur. Ik heb geen idee wat me te wachten staat, geen idee van wat er voor me ligt, anders dan dat ik richting Santiago de Compostella loop. Ik heb zelfs nog geen

idee waar deze eerste dag eindigen zal, nog geen idee waar ik vanavond slapen zal. Eén ding is zeker: vanavond ben ik ergens. Ergens anders dan nu. En ergens anders zal ik uiteindelijk ook in slaap vallen.

Mijn rugzak is zwaar. Veel te zwaar, maar dat weet ik nu nog niet. Zonnebrandcrème, extra sokken, zaklampje, hoofdlampje, twee boeken die ik al heel lang wil lezen, extra warme kleren, handschoenen en, uiteraard, een EHBO-tasje. Een mobieltje met oplader, een camera met oplader en een iPod met oplader. Een zakmes, een nog groter zakmes, bestek en een plastic bord. Een beker, thermo-ondergoed, een regenjas en een regenbroek. Brood, worst, fruit, blikvoer, dropjes, slaapzak, slaapmatje, routebeschrijvingen voor de hele wandeling, een ruim gevulde toilettas, kaarten, kompas, opblaasbaar kussentje, extra veters en meer. Nette kleren voor de avonden, een extra grote handdoek, hippe gym-schoenen, een zwaar in leer gebonden dagboek en twee zonnebrillen. Alles bij elkaar bijna 20 kilo. Naar Santiago lopen kan een beetje pijn doen. Maar ook dat weet ik nu nog niet.

Op de stoep voor me zie ik een mooi steentje liggen. Ik raap het op en neem het mee. Nog meer ballast, maar het moet, het is het steentje dat ik zocht, het steentje dat ik ergens in Noord-Spanje uiteindelijk hoop achter te laten bij een ijzeren kruis. Precies zoals de traditie het wil.

“Pelgrim.”

Ik herhaal het een aantal keer hardop voor mezelf.

“Pel! Grim!”

Het zijn heerlijke lettergrepen. Wat een woord! Het komt oorspronkelijk uit het Latijn en betekent zoveel als ‘uit den vreemden komende’. Ik ben een vreemdeling dus.

“Vreemdeling. Vreem. De. Ling.”

Vreemd woord, vreem. Mijn hoofd gaat alle kanten op tijdens het lopen. Grote gedachtes lijken ondertussen verdwenen, maar woorden als vreemdeling brokkelen af tot zinloze lettergrepen. Kleine gedachtes worden grote en vragen onevenredig veel tijd terwijl ze zich maar blijven herhalen. Heb ik nu de deur op slot gedaan, ja of nee? Hoe snel loop ik? Hoeveel stappen heb ik gezet? Heb ik nou een afslag gemist?

Toch probeer ik alles om me heen te zien, niets te missen, alles te registreren. Iedere stap tussen hier en de kathedraal van Santiago de Compostella wil ik zo bewust mogelijk zetten. Ik durf het niet te denken, niet aan mezelf toe te geven, voel sterk de behoefte om het af te zweren, en dat is angst, allemaal angst, de allergrootste schreeuwers zijn dikwijls het bangst, en als er ooit iets gebeurt, nou, dan moet het zo wezen, maar ik heb werkelijk vanaf de eerste stap het gevoel dat ik het ook echt ga halen tot aan het eind.

IK GA GEWOON NAAR SANTIAGO LOPEN!

Eerst naar Santiago en daarna nog door naar de kust, naar het einde van de wereld, naar Cabo Fisterra, om daar uiteindelijk de zon weg te zien zakken in het Dodenrijk.

“Joehoe!”

VELEN GINGEN MIJ VOOR, NU IS HET MIJN WEG.

's Middags – geen idee hoeveel kilometer ik heb afgelegd inmiddels – stop ik bij een verlaten bankje voor mijn eerste pauze. De plek midden tussen de weilanden lijkt volkomen misplaatst voor een bankje, maar ooit heeft iemand klaarblijkelijk bedacht dat precies hier, in *the middle of nowhere*, een bankje moest komen. Ooit heeft iemand hier gaten staan graven, omdat ooit iemand heeft gezegd dat het moest. Maar dat moet alweer enige tijd geleden zijn. Ondertussen zijn enkele planken verdwenen en ofschoon de overgebleven planken vies en weinig uitnodigend zijn, neem ik toch plaats om een boterham te eten. Een boterham met gebakken ei, gisteravond klaargemaakt. Daar zit ik dan onder de zacht zoemende draden tussen de twee hoogspanningsmasten links en rechts van me, aan de kant van het pad dat me door de lege velden voert, ietwat onwennig met mijn lunch op schoot te kijken naar omgeploegde akkers. Naar niets. Alleen. De gatengraver heeft destijds zijn werk niet goed gedaan, misschien was de grond te hard, maar mijn benen komen niet op de grond. Heel even voel ik me een kind op schoolreisje met mijn bungelende benen in de lucht en de voorgesmeerde boterham in mijn hand. Het lijkt zo lang geleden ondertussen. Hoe ben ik van daar naar hier gekomen?

Het was een bij tijd en wijle hobbelige weg – het leek wel leven – maar hier en nu, op dit bankje vroeg in het seizoen overheerst een ondefinieerbaar gevoel van tevredenheid. Tevreden

met wat was, met was is en met wat allemaal nog gaat komen. Ik pak nog maar een boterham. Lopen maakt hongerig.

Op de achtergrond is de constante verkeersdreun van Route du Soleil – die moet zich ergens rechts onder mij bevinden – goed hoorbaar. Zelfde richting, ander tempo. In de verte de contouren al van Luik. Om me heen overal zwerfafval. Vooral veel lege bierblikjes. *Jupiler* uiteraard. Condooms, peuken, resten van een vuurtje. Lege wietzakjes ook. Het is natuurlijk de perfecte hangplek voor plattelandjongeren hier op de grens van de stedelijke bebouwing. Dit is nog net iets te afgelegen voor stadsjeugd. Te stil voor hen, zeker als de zon eenmaal onder is. Het landschap is kaal en verlaten. Grote brokken omgeploegde aarde liggen te wachten op zon, zaad en bedrijvigheid. De wind, guur nog steeds, waait er strak overheen, maar krijgt geen vat op de zware kluiten. Maart. Een paar druppels, maar het zet niet door. Toch weer even de muts op. Ondanks de rommelige verlatenheid is het voor mij een diep-romantische plek. Het beeld bevalt me. Het beeld van de eenzame pelgrim aan de kant van de weg. Tevreden met de prestatie, gelukkig met de boterham, met de appel en het water. Zo dicht bij Luik opeens, al bijna een stad verder, de eerste landsgrens overgestoken, maar de weg is nog onveranderd lang. Santiago is nog ver weg. Logisch ook, wat ver weg is, komt te voet maar langzaam dichterbij. Toch is het al niet meer alles, de kop is er af. Heel even breekt helemaal aan het einde van de velden de zon door de wolken. Het licht dat van ver komt, verwarmt niet of nauwelijks, maar het is er wel even geweest. Een goddelijke knipoog. Ik loop verder.

De Dwaas

Het is wonderlijk: vanmorgen vroeg vertrokken richting Santiago zonder ook maar enig idee van waar ik deze avond terecht zou komen of zou gaan slapen, en nu zit ik hier aan tafel bij voor mij volstrekt onbekende mensen. Vanmorgen kenden wij elkaar nog niet, hadden wij zelfs geen vermoeden van elkaars bestaan. Deze morgen wist geen van ons dat ik hier vanavond te gast zou zijn. Maar ik ben het wel degelijk en het voelt veilig en vertrouwd. Vanzelfsprekend zelfs, maar het is toevallig. Toeval bestaat, is mijn vaste overtuiging. Alles is toeval. Alles is chaos.

TOCH?

De allervriendelijkste vrouw die mij laat in de middag op de hoek van de straat in Luik aansprak met de vraag of ik pelgrim was, nog een slaappleats zocht voor de avond, stond daar niet om mijn heilige doel mogelijk te maken. Ze stond daar enkel en alleen, omdat ze daar iets te doen had. Voor zichzelf. Niet voor mij. Ze verveelde zich wellicht, was boodschappen aan het doen of stond gewoon te wachten op een vriendin. Alles is mogelijk. Het was een gelukkig toeval dat we daar op dat moment allebei aanwezig waren, zeker voor mij, maar meer ook niet.

Feit is dat ik nu bij Rosalie en haar man aan tafel zit in hun huisje iets voorbij Luik. Omdat zij sinds kort haar huis beschikbaar stelt aan Santiago-gangers. Omdat de vrouw op straat dat wist. Omdat ik tegelijkertijd met de vrouw op de straat op dezelfde hoek stond. Niks restaurant, niks hotel, gewoon bij mensen thuis die pelgrims een warm hart toedragen. Het bestaat. Alles bestaat in chaos, ook toeval.

“Ken je de Tarotkaarten”, vraagt ze me na het dessert. Ze drukt haar grote bril recht en staat al op om de kaarten te pakken.

“Die ken ik, ja.”

“Wil je een kaartje trekken voor het slapengaan?”

“Prima”, antwoord ik.

Ze gaat weer tegenover me zitten en reikt me in een grote waaier de kaarten aan. Ik pak bedachtzaam een kaartje uit het spel en leg die voor me op tafel. De Dwaas: de nar met een knapzak over zijn schouder en een hondje dat blij naar hem opspringt. Zwerver.

“Die kennen we”, laat ik me wat sceptisch ontvallen. “Die heb ik vaker getrokken de laatste tijd”.

“Dat zal wel ja, logisch ook, dit is gewoon jouw kaart, dat zag ik al aankomen. Toeval bestaat niet.”

JAWEL!

Want als toeval niet bestaat, zijn we dan allemaal gepredestineerd, onvrij en met handen en voeten gebonden aan het lot dat tegenwoordig zo nadrukkelijk geen toeval meer mag heten? De voorbestemde weg volgend naar het einde? Daar gaat mijn net herwonnen vrijheid.

“Geef mij die kaart eens.”

Het is duidelijk geen verzoek en ik geef haar de kaart.

Ze wrijft hard met de duim van haar linkerhand over de Dwaas. Haar rechterhand ligt op mijn linkerhand. Met gesloten ogen staart ze naar het plafond, haar oogleden trillen zachtjes. De grote bril heeft ze nu aan een gouden kettinkje op haar borst hangen. Dit heeft ze vaker gedaan, het vogeltje zingt vrolijk verder in zijn kooitje op de hoge standaard naast de eettafel en manlief vertrekt naar de tv.

“Sport”, verantwoordt hij zijn vertrek.

De gebruikte borden staan nog tussen haar en mij in op het doorzichtige plastic dat over het tafelkleed is gespannen.

“Weg ermee.” Ze schuift de lege kommetjes naar de rand van de tafel, zodat er niets meer tussen ons instaat.

“Geef me ook je andere hand eens”, zegt ze gebiedend met een stem die te jong lijkt voor het blije omagezicht. Ook dit bevel laat zich niet licht negeren en ik geef haar ook mijn rechterhand.

Over haar schouder: “Zet die tv eens wat zachter schat.”

De schat draait eens met zijn ogen, maar ook hij gehoorzaamt, de tv gaat zachter.

“Ik heb een gave moet je weten, onze Lieve Heer geeft me van alles door”, vertrouwt ze me toe.

AHA ...

Ze wrijft over mijn handen alsof ze bang is dat ik het koud krijg. Zachte huid constateer ik. Zachte huid, mooi gelakte nagels en sterke vingers. Veel crème, veel aandacht. Ik houd van mooie handen, ook als ze oud zijn.

“De Dwaas past perfect bij jou!” gaat ze verder. “Misschien hoopte je stiekem al dat je deze kaart nog een keer zou weten te vinden in het pak kaarten. Of niet dan?”

“Nee hoor.”

“Jawel hoor. Volgens Hem wel. Je hebt heel veel bevestiging nodig van je omgeving.”

“Nou ...”

“Waarom? Je gebrek aan zelfvertrouwen is misplaatst. Of is het valse bescheidenheid? Ook misplaatst! Je hebt het zwaar gehad, vind je zelf. Nu ben je eindelijk vrij om te gaan en staan waar jij wilt. Je bent klaar voor de volgende fase. De tocht zal je goed doen, dat beloof ik je.”

Ze praat steeds zachter, buigt zich steeds verder, heel geconcentreerd, voorover. Alsof ze zich moet inspannen de stem van gene zijde goed te kunnen horen. Ongemerkt buig ik mee en onze hoofden naderen zich tot op enkele centimeters van elkaar boven onze handen. Ik ruik haar adem. Niet helemaal fris, maar zeker niet onaangenaam. Eerder fascinerend, maar dat is een gedachte die ik snel weer verwerp.

“Heb vertrouwen”, fluistert ze. “Luister goed onderweg. Observeer. Neem alles serieus wat je tegenkomt. Jij kunt duiden zegt Hij.”

Ze komt langzaam omhoog, kijkt me blij aan en voegt daar haar eigen mening aan toe: “Dat zal vanzelf gaan, je bent een serieus mens, dat zag ik al direct toen je hier vanavond naar binnen stapte.”

Ze richt haar aandacht weer op mijn handen. Terug in contact met Hem. Neem ik aan.

“Houd ogen en oren goed open!” waarschuwt ze. “Vertrouw op je gevoel, aanvaart alles wat op je pad komt in dankbaarheid. Jij zult zeker aankomen in Santiago! Dat staat geschreven zoals dat zo mooi heet.”

GOED OM TE HOREN.

“Nou, het is anders nog een heel eind hoor”, zweer ik de goddelijke belofte zo snel mogelijk af.

“De kaart zegt ook dat je mag gaan spelen. Neem dat wat je serieus genomen hebt vanaf nu maar eens iets minder serieus.”

Ze kijkt me nu strak aan. Ik kijk terug, kan geen kant op nu.

“Hij is duidelijk: ga spelen. Volg je hart.”

“Oh ...”

“Laat de vorm los. Je hebt talent, gebruik dat.”

“Ik ...”

“Vrijheid krijg ik door. Heel belangrijk.”

“Het klinkt zo ...” probeer ik, maar ik kom er weer niet tussen.

“Ga spelen. Hij zegt spelen, iets anders kan ik er niet van maken.”

Ze kijkt me strak aan met haar donkerbruine ogen. Ik zie de jaren in het dunne lijntje grijs om de irissen. Het wrijven over mijn handen wordt langzaam wat minder.

“Spelen?” vraag ik vlak.

“Ja, spelen. Je kunt gewoon doen wat je leuk lijkt en daarvan genieten. Het is allemaal niet zo moeilijk als je denkt.”

“Het is me al eens eerder gezegd.”

“Dan wordt het misschien tijd om er eens gehoor aan te geven.”

Enige tijd geleden, ik schat een maand of acht, negen inmiddels, kwam van een collega de uitnodiging voor het bijwonen van een familie-opstelling. Het idee was nieuw voor me, maar, zo werd me uitgelegd, tijdens een familie-opstelling is het de bedoeling dat je antwoord krijgt op grote vragen. De deelnemers zitten in een kring en onder begeleiding kan dan iemand uit de groep een vraag stellen of een probleem voorleggen aan de rest. Alles mag. De vragensteller kan vervolgens aan de overige groepsleden vragen om een relevant persoon of facet te spelen uit het leven van de vragensteller, iets of iemand te zijn die een belangrijke rol speelt in de kwestie. Aan de hand van de antwoorden die hardop worden geformuleerd, wordt dan duidelijk wat de vragensteller te doen staat. Als het goed is. Het Universum is na afloop van het rollenspel net een beetje anders, is in beweging gezet en dientengevolge zullen veranderingen plaatsvinden in het leven van de vragensteller. Zo ver de theorie.

Daar zat ik dan op een verloren dinsdagavond in de wachtkamer van een of ander kantoor: stoelen in een kringetje, kop koffie op schoot – gezellig – onder de tl-verlichting, tussen grote kunstplanten. De chemische geur van schoonmaakmiddel hing als een onzichtbare staart achter de schoonmaakploeg die zich al zwabberend meter voor meter van ons verwijderde. Het versterkte – net als de twee enorme ogen die ons in harde kleuren leeg aanstaarden vanaf het onmiskenbaar dure schilderij aan de wand tegenover me – het gevoel dat we hier eigenlijk niets te zoeken hadden. Vreemde setting, weet ik nog. Ik probeerde zoals altijd op enige afstand te blijven; meer waarnemer dan deelnemer, zeker met dit soort dingen. De kring was van goede wil, had er zichtbaar zin in, maar op de uitnodiging van onze enthousiaste begeleider Jorma om naar voren te komen en een vraag te stellen, bleef het akelig stil.

“Had ik het maar gedaan”, zouden de meesten denken als ze eenmaal op bed lagen.

HOE HADDEN DEZE MENSEN ELKAAR GEVONDEN? HOE HAD IK DEZE MENSEN GEVONDEN? JOOST MAG HET WETEN.

Jorma bleef ondertussen even vriendelijk naar iedereen lachen vanaf zijn lage krukje.

“Kom jongens. Wie durft.”

Aan hem lag het niet, maar niemand durfde.

“Rob?”

“Sorry?” schrok ik.

“Misschien wil jij een vraag stellen?”

“Ik ... heu ...”

De hele groep keek me aan, allemaal blij dat het dreigende gevaar voor even afgewend was.

“Oké”, zei ik goeiig. “Waarom ook niet.”

Wat kon ik anders?

VOORWAARTS!

Jorma's lach werd nog vrolijker, hij ontvouwde zich soepel, kwam snel overeind en gaf me een zachte hand. Droog waar ik nat vreesde.

“Misschien wil je je even voorstellen aan de groep voordat je een vraag stelt, Rob?”

Hij zat direct in zijn rol.

“Het was toch Rob, hè? Ja, hè?”

“Ja Jorma, Rob.”

Ik wilde mijn hand terug en presenteerde me zoals altijd snel en gelikt. *Love myself*. En toen moest dan toch mijn vraag komen. Voor even moest ik me kwetsbaarder dan voorgenoemen opstellen.

Jorma bleef me voorzichtig aansporen met zijn vrolijke ogen onder zijn zwarte krullen: “Heel dapper dat je jezelf zo kwetsbaar durft op te stellen, Rob, stel je vraag maar.”

“Oké dan. Ik wil graag weten waar ik heen moet met mijn leven nu ik mijn huis, mijn vrouw én mijn werk dreig kwijt te raken.”

“Wat algemeen misschien, maar we gaan direct aan de slag, Rob”, zei hij blij, bang natuurlijk dat het groepsproces weer stil zou kunnen vallen. “Wie denk je dat jou zou kunnen helpen?”

Ik koos volstrekt willekeurig een jonge vrouw – graatmager, eetstoornis, kan niet anders – uit de groep met de vraag of ze wilde staan voor mijn ‘Doel’.

“Kies de volgende maar, Rob, je kunt niet verkeerd kiezen.”

ROB DIT, ROB DAT.

Een oudere vrouw met net iets te veel begrip op haar gezicht gebeiteld, werd mijn ‘Angst’ en ook voor alle andere relevante zaken en personen zoals ‘Dromen’, ‘Familie’ en ‘Bijna-ex’ werd snel een representant gevonden. Vanaf dat moment was ik alleen nog maar toeschouwer. De show was begonnen. Jorma stelde vragen en stuurde en schoof met de levende ‘panelen’. Er voltrok zich iets wonderbaarlijks. Iedereen speelde niet alleen de rol die ik ze had toebedeeld, ze werden ook daadwerkelijk wie of wat ze gevraagd waren te representeren. Alle aanwezigen participeerden met grote overtuiging, spraken zonder enige twijfel hun tekst uit – die toch echt van tevoren niet bekend was, we zagen elkaar die bewuste avond voor het eerst in ons leven. Zo’n beetje iedereen deed uiteindelijk mee. Er werd hardop gelachen, steeds luider gesproken en emoties werden zonder enige terughoudendheid geuit. Op enig moment werd er zelfs gehuild. Toch bleef het toneelstuk zonder script – het meest bizarre ooit door mij aanschouwd en aangehoord – steeds heel concreet en reëel. Het was geen moment bedreigend, beledigend of ongemakkelijk, wel confronterend. En toen kwam het. Aan het einde van de sessie werd ‘Doel’ en ‘Moed’ gevraagd wat ze nog aan mij mee

zouden willen geven. In koor, zonder repetitie zeiden ze: “Ga toch spelen, Rob.”

GA TOCH SPELEN?

Dat was toen. Ik was de avond vergeten – niet mijn ding, hoe verleidelijk ook – maar nu komt dezelfde boodschap nogmaals langs. Weer krijg ik ongevraagd te horen dat ik mag gaan spelen.

“We missen nogal wat richtingaanwijzertje in onze haast aan te komen op de plek waar we geluk verwachten”, zegt Rosalie als ik haar het verhaal vertel. “Onze Lieve Heer wil je wat duidelijk maken, Rob.”

“Zou het dat zijn?” vraag ik.

“Zeker!” zegt ze zeer beslist. “Koffie?”

Pas nu laat ze mijn handen gaan. Haar voeten gaan terug in de gemakkelijke schoenen, de kaarten terug in het doosje en de tv mag weer wat harder.

“Thee graag”, zeg ik. “Volgens mij is het gewoon toeval”, durf ik voorzichtig als ik haar help de tafel leeg te ruimen.

“Voor jij in Santiago bent aangekomen, weet je beter jongeman.”

De volgende ochtend zwaaien ze me vroeg uit. Ik ben gisteravond direct na de thee mijn bed ingegaan en als een blok in slaap gevallen. De slaap was diep en droomloos. In mijn pelgrimspaspoort staat ondertussen mijn eerste stempel. De eerste van de vele die ik onderweg nog hoop te ontvangen. Rosalie heeft er werk van gemaakt. In het daarvoor bestemde vakje staat onder de datum een afbeelding van De Dwaas. Het bewijs dat ik bij Rosalie en haar man geslapen heb op weg naar Santiago. Het bewijs van mijn eerste overnachting als pelgrim.

“Niet vergeten wat ik gezegd heb”, herinnert ze me als ze me een stevige knuffel geeft. “Jij zult in Santiago aankomen. De Heilige Jacobus is bij je, hij zal je helpen!”

Ze blijft staan op de drempel van haar huisje als ik vertrek. Haar roze badjas, de krijtwitte benen en de enorme Garfieldpantoffels steken prachtig af tegen de blauwe deur.

MOOIE FOTO.

Ze is prachtig. Ontwapenend. Sterk. Sterk in de mooiste zin van het woord. Ze is viervoudig weduwe, heeft twee zonen verloren en woont nu samen in dat piepkleine huisje met een

hulpbehoevende man die niet minder dan vijf serieuze ongelukken overleefd heeft. Je verzint het niet. Desondanks blijft ze fier overeind en staat haar deur open voor pelgrims. Geslagen, maar ab-so-luut niet verslagen. Rosalie aanvaardt wat op haar pad komt, praat met God, geeft zijn boodschappen in volle overtuiging door aan eenieder die het horen wil, en is vooral dankbaar voor alles wat gegeven is. Zij wel.
NU IK NOG.

Ik kijk nog een keer om, zwaai terug en sla de hoek om.
AU REVOIR!

Dankbaar tot op het bot voor de geboden gastvrijheid adem ik de frisse ochtendlucht in en weet onverklaarbaar zeker: het komt goed, ik kan gaan spelen.